

De Aziatische hoornaar, een invasieve exotische soort
Wat kunnen we doen om de verspreiding te beperken?

Etterbeek – 12 maart 2026

Wie is wie?

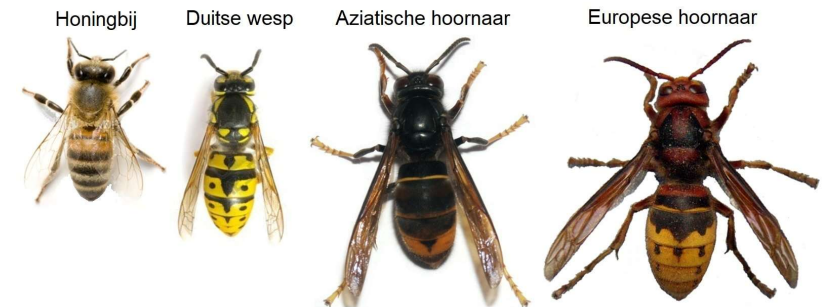
Europese hoornaar

- **rode** poten en veel rood aan kop en borststuk
- **geel** en **zwart** op bijna alle achterlijfsegmenten
- groter en breder dan de Aziatische hoornaar

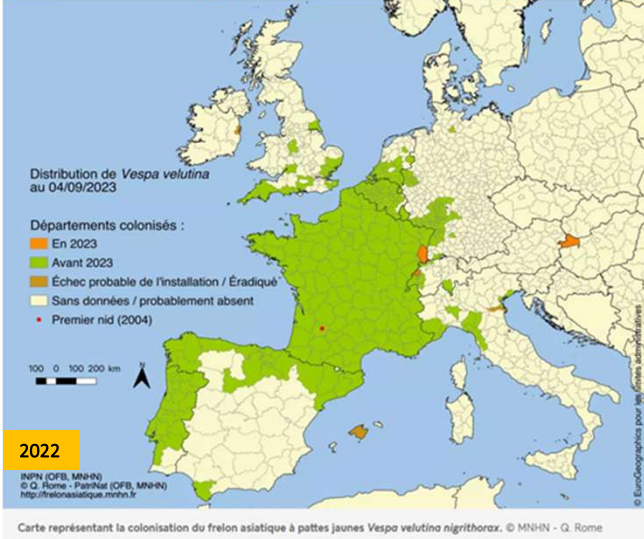
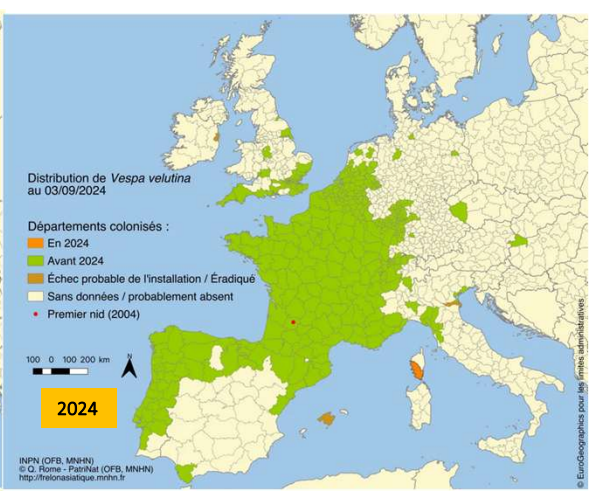
Aziatische hoornaar

- die is quasi **volledig zwart**.
- De poten hebben opvallende **gele** uiteinden.
- De rode kleur ontbreekt.

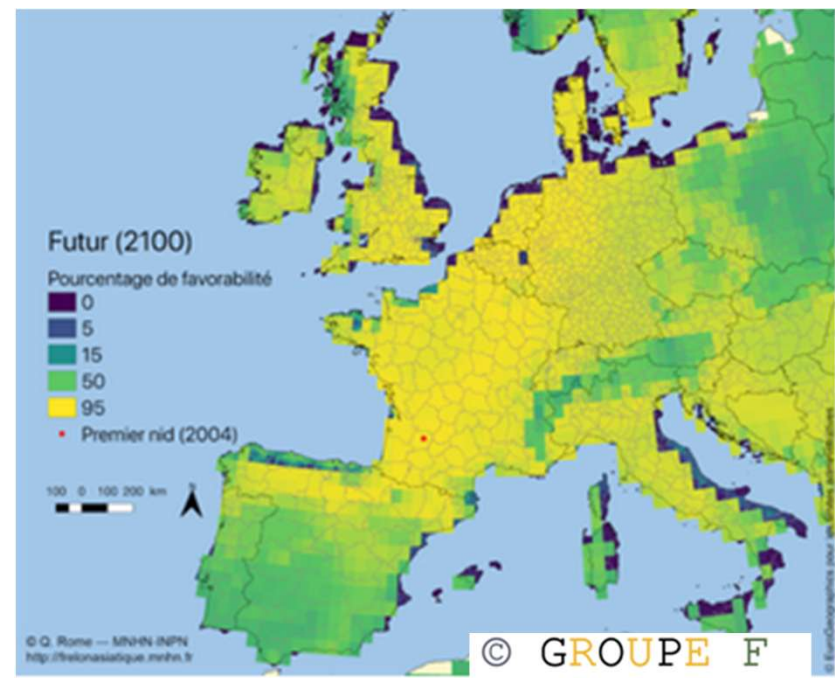
Een snelle invasie, waarom?

Geen vijanden
die efficiënt zijn

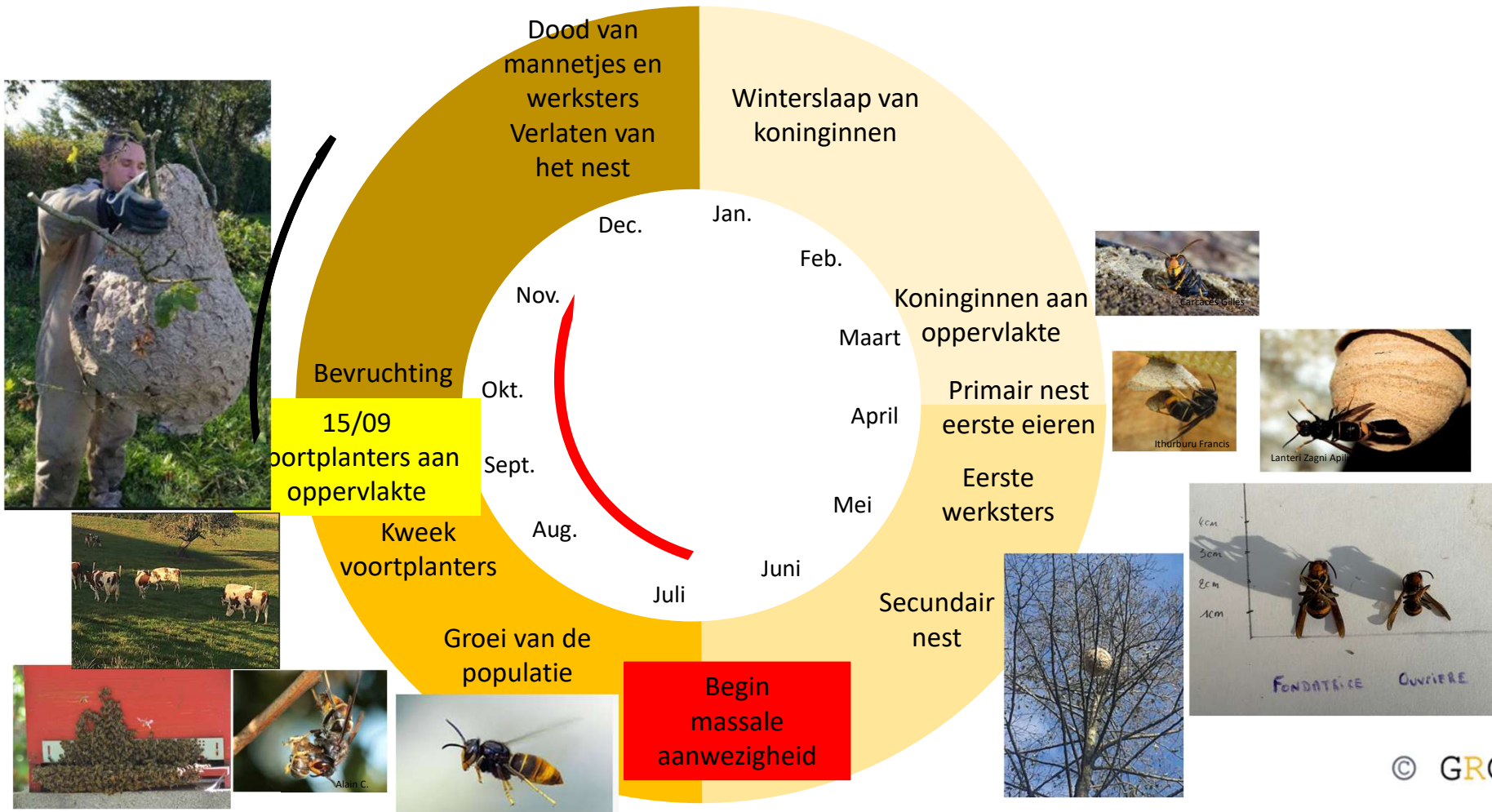
Ideale omstandigheden:

- Voeding
- Bronnen
- Habitat
- Klimaat

© GROUPE F

Cyclus van de Vespa Velutina Nigrithorax

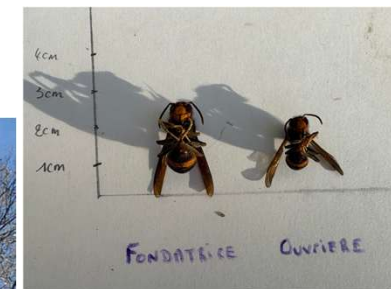
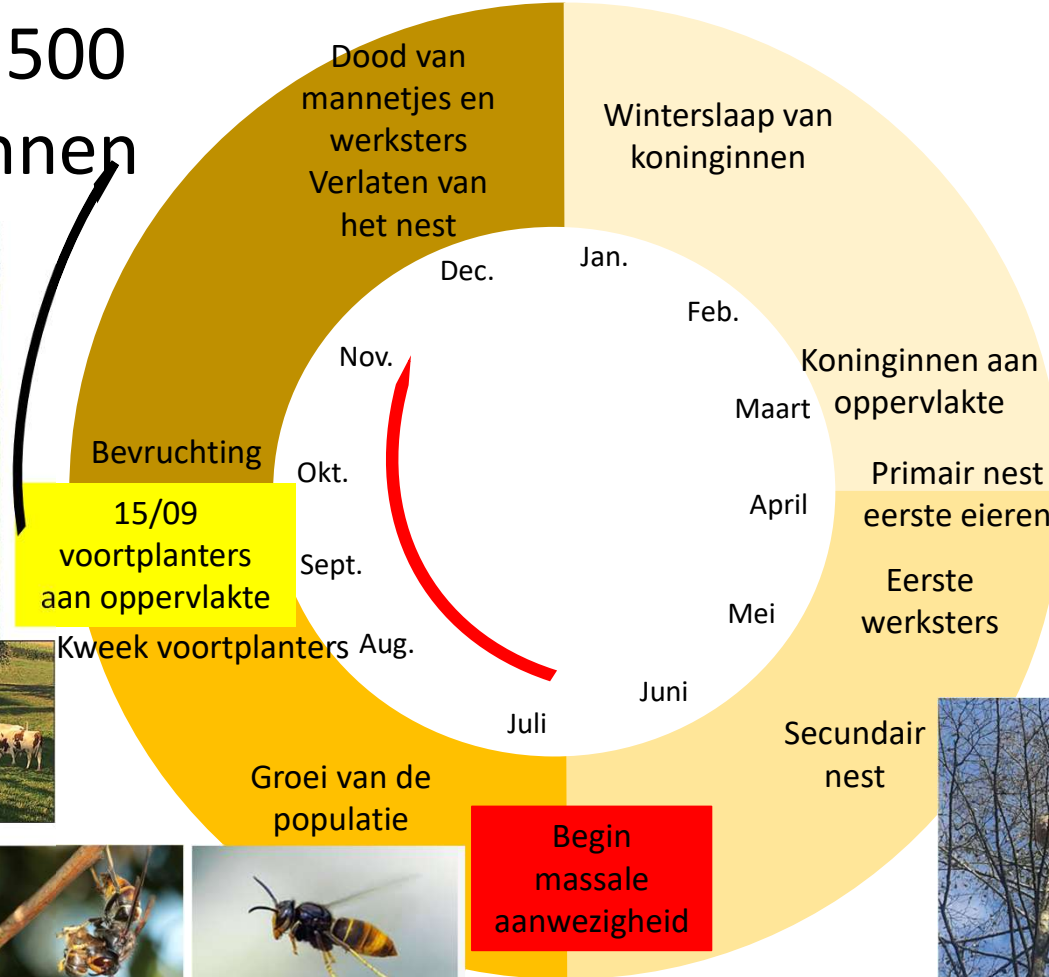
Création d'un nid : 16 premiers jours

Eerste 16 dagen van een nest

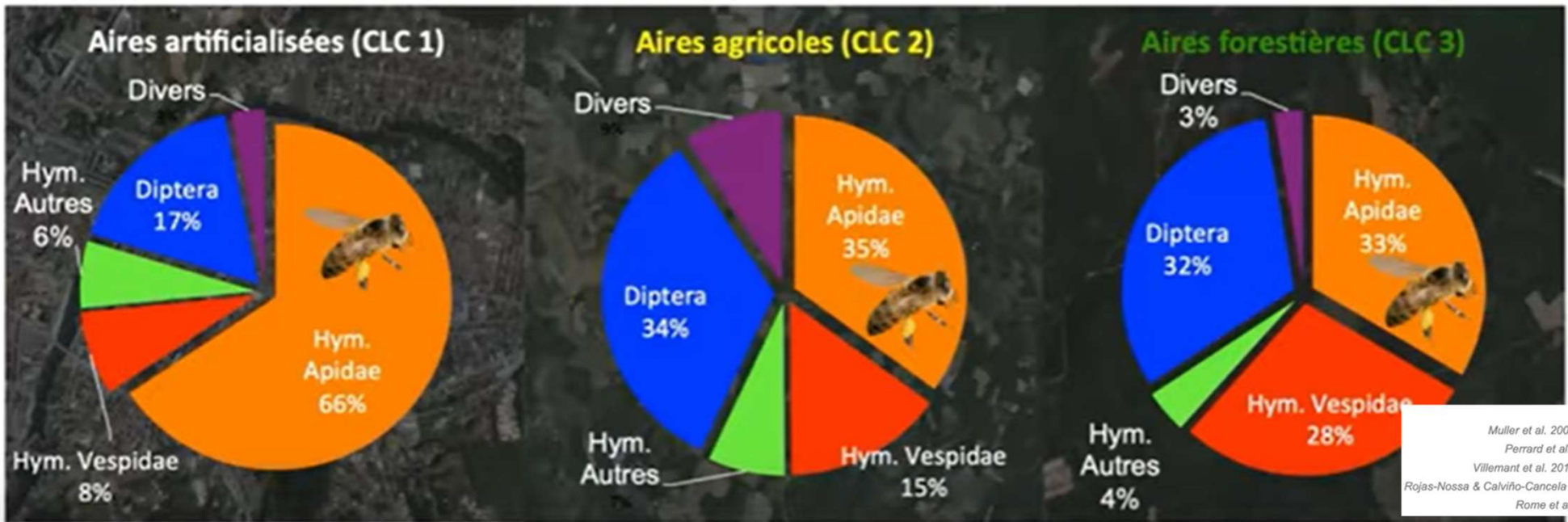

Eind sept, midden okt. piek van de populatie: 1000 tot 1800 werksters

200 tot 500
koninginnen

Voeding:

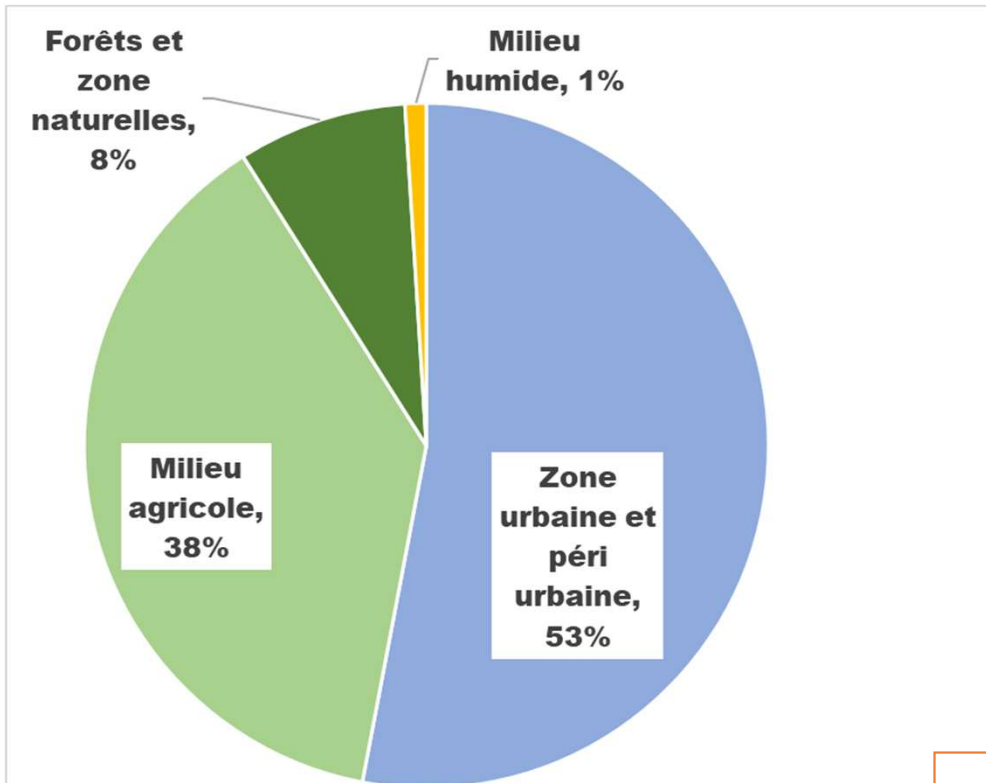
11,32 kg insecten per jaar voor een gemiddeld nest
22,64kg, het dubbele, voor een “groot” nest

159 insectensoorten

Roofbereik: minstens 1,9 km

Locatie van secundaire nesten:

[Villemant et al., 2011a](#) ; [Rome et al., 2015](#) ; [Rome, 2015](#) ; [Fournier et al. 2017](#)).

Villemant et al., 2011;
Beggs et al., 2011;
Rome et al. 2015

In de loop van de jaren hebben we een toename gezien in het aantal secundaire nesten op minder dan 2 meter hoogte © GROUPE F

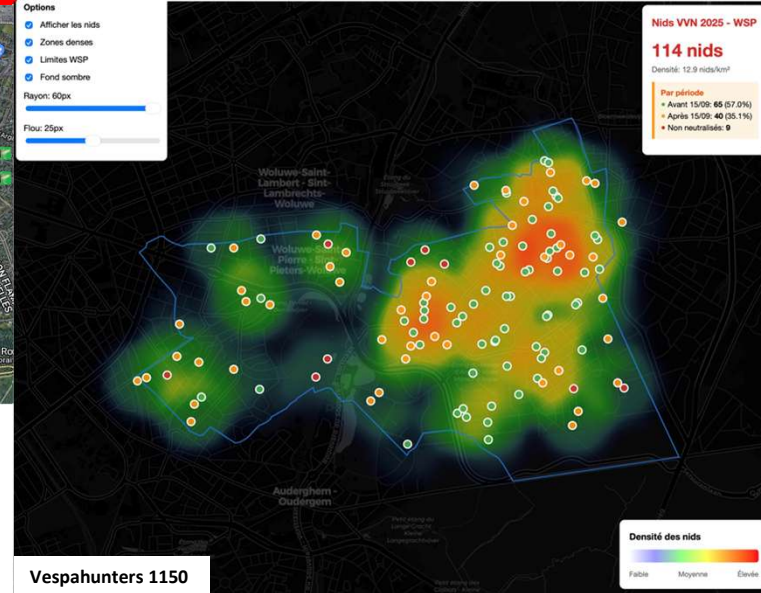
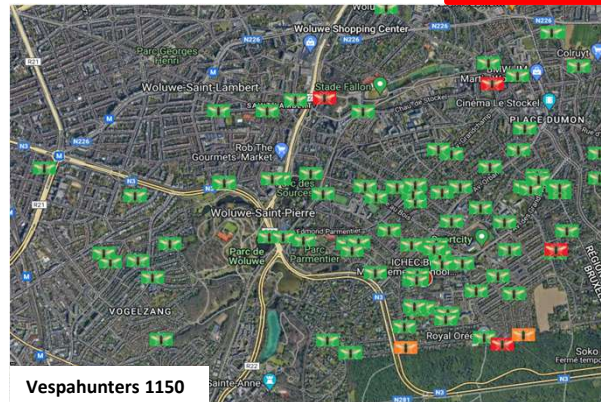
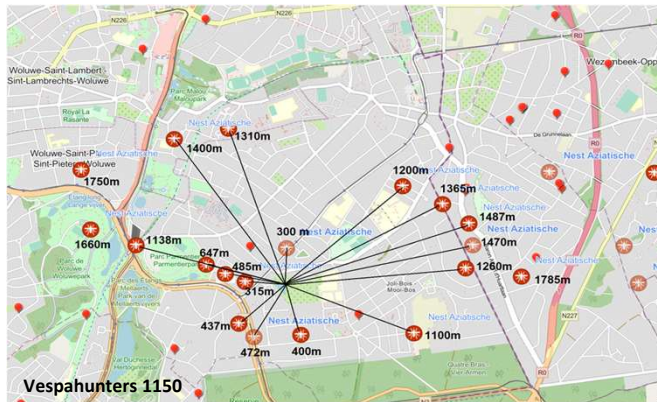
Locatie en toename van nesten

SPW 2022: 22 nesten

SPW 2023: 89

X 4

SPW 2025: 114 nesten

30% van de nesten < 10 m hoogte

=> 30 secondaire nesten:
dakgoten, daken, kruipkelders, op
de grond, hagen, struiken...

Villemant et al., 2011;
Beggs et al., 2011;
Rome et al. 2015

Frankrijk: 12-17 nesten
km²

SPW: 20 nesten/km²

© GROUPE F

1/ Volksgezondheid

19 okt 2023. 11u55 Eterbeek, St.-Pietersplein:

Meer angst dan kwaad!

SPW 2023: 4 incidenten

- 1/ Begin juli: tuinier Koningin Astridplein
→ anafylactische shock (UCL - St Luc)
- 2/ Tuinier
→ Vergiftiging Aziatische hoornaars (Spoed SPW Malou)
- 3/ 20/08 – Man van 83 scheert haag.
→ 15 steken in nek en hoofd (48 uur intense pijn)
- 4/ Herendal, tuiniers (tuinhuis) aangevallen
→ Stopzetting activiteit voor nestverdelging

Wie loopt risico?

- 1/ Professionele tuiniers
- 2/ Hobbytuiniers
- 3/ Wandelaars (bijv. openbare parken)

© GROUPE F

Toename van de nesten en hun lage hoogte verhogen het risico op ongevallen.

Hoe reageren op de hoornaar?

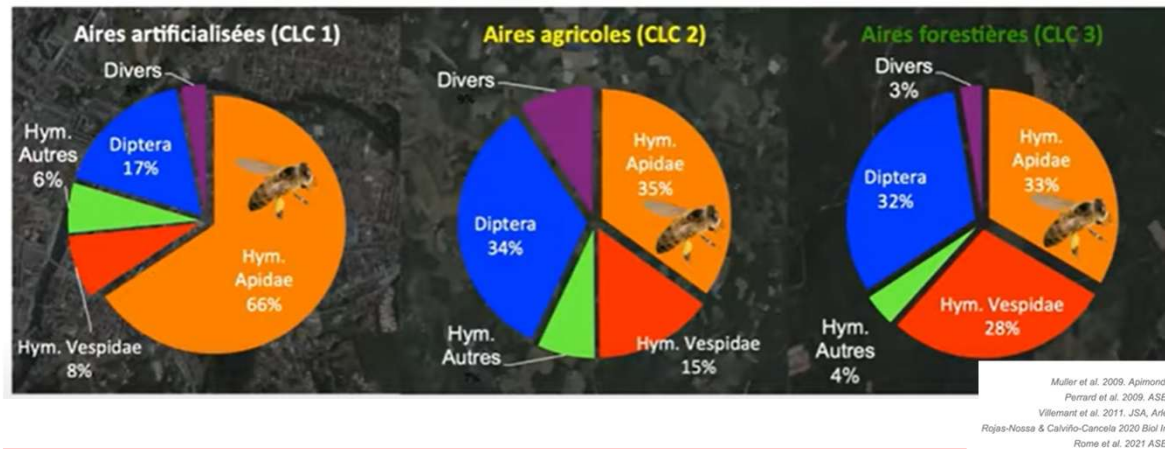
- Tijdens het verzamelen:
 - Ongevaarlijk, niet agressief

- Tuiniers:
 - Hagen nakijken voor de snoei (van midden mei tot midden november)
 - Gazon nakijken voor het maaien (vooral in de lente)

- Een nest:
 - Afstand houden (minimum 5 m)
 - Geen trillingen

- Nest gezien?
 - Laat het nest neutraliseren voor de activiteiten starten

2/ Biodiversiteit:

Vespa velutina nigrithorax:

- opportunistische jager,
- concentraties van insecten

Opgegeten insecten/jaar/nest:

11,32kg (gemiddeld)

38% Apis melifera – 62% andere insecten

159 soorten

90 nesten gelokaliseerd in SPW (2023):

Totaal opgegeten:	1107 kg
65% Bij-achtigen (alle soorten)	720 kg
55% Apis melifera	609 kg
10% Andere apis	111 kg
17% Tweevleugeligen (vliegen)	188 kg
8% Wespachtigen (wespen)	89 kg
6% Andere vliesvleugeligen (hommel)	66 kg
4% Varia (vlinders...)	44 kg

Negatieve impact:

- Minder volwassen insecten
- Minder voortplantende insecten

Wat te doen?

- Communiceren/opleiden

- Lente

- Koninginnen vangen

- Primaire nesten neutraliseren

- Zomer - herfst

- Secundaire nesten lokaliseren en neutraliseren

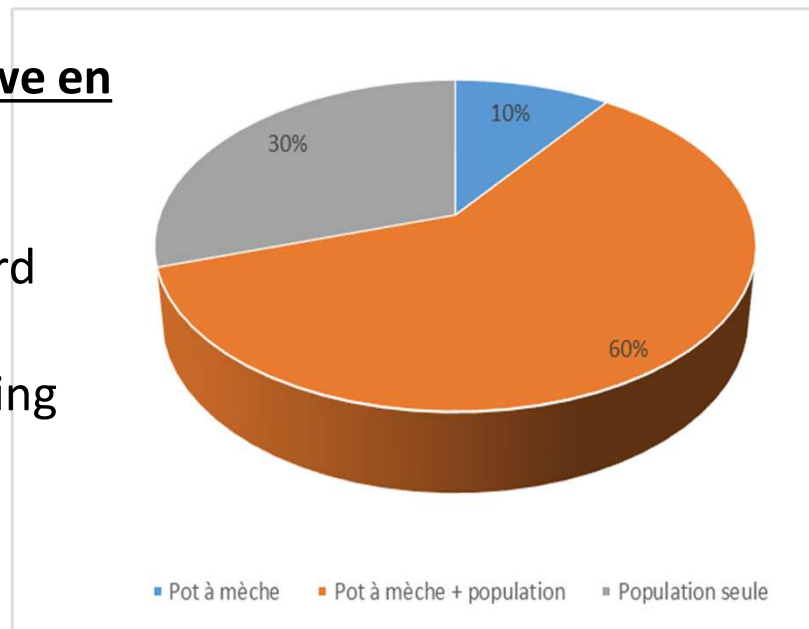
Strijd tegen VVN: samen actie ondernemen!

Informeren, communiceren, uitleggen, opleiden, geruststellen...

2023 St.-Pieters-Woluwe en omgeving:

116 nesten gelokaliseerd

- ✓ 11: lontpot
- ✓ 70: lontpot + bevolking
- ✓ 35: bevolking

“Hoe meer ogen kijken,
hoe sneller nesten worden gevonden”

Om koninginnen te
vangen en **NESTEN** te
vinden!

Resultaten vallen lente 2024

2024		
Région Bruxelles Capitale	Nombre de fondatrices	Nombre de nids
1000 Bruxelles-Ville	8	0
1020 Laeken	10	0
1030 Schaerbeek	7	0
1040 Etterbeek	5	0
1050 Ixelles	5	2
1060 Saint-Gilles	0	0
1070 Anderlecht	13	0
1080 Molenbeek-Saint-Jean	1	0
1081 Koekelberg	3	0
1082 Berchem-Sainte-Agathe	2	1
1083 Ganshoren	57	0
1090 Jette	8	0
1120 Neder-Over-Heembeek	5	2
1130 Haren	1	0
1140 Evere	3	1
1150 Woluwe-Saint-Pierre	207	6
1160 Auderghem	22	4
1170 Watermael-Boitsfort	74	3
1180 Uccle	112	2
1190 Forest	14	0
1200 Woluwe-Saint-Lambert	18	4
1210 Sint-Josse-ten-Noode	0	0
	575	25
Signalements consignés sur observations.be/species/8807/		
Entre le 05/01/2024 et le 21/06/2024		

Wat te doen?

- Communiceren/opleiden
- Lente
 - Koninginnen vangen
 - Primaire nesten neutraliseren
- Zomer - herfst
 - Secundaire nesten lokaliseren en neutraliseren

Koninginnen vangen in de lente:

Doel: minder nesten.

Fév.

Emergence
fondatrices

Mars

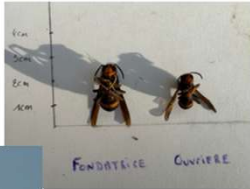
Nid primaire
1ers oeufs

Avr.

Mai

Premières
ouvrières

- 3 tot 4 opeenvolgende dagen: 13 - 15° C stabiel
- Begin en einde vangacties: **gesynchroniseerd**
- Vangpotten plaatsen:
 - Op de plaats waar je een koningin ziet
 - Naast aantrekkelijke planten (in bloei!)
 - Rond nesten van vorig jaar
 - Dicht bij een stapel hout (in ontbinding)

BAMBOE

DWERGMISPEL (Vlakke)

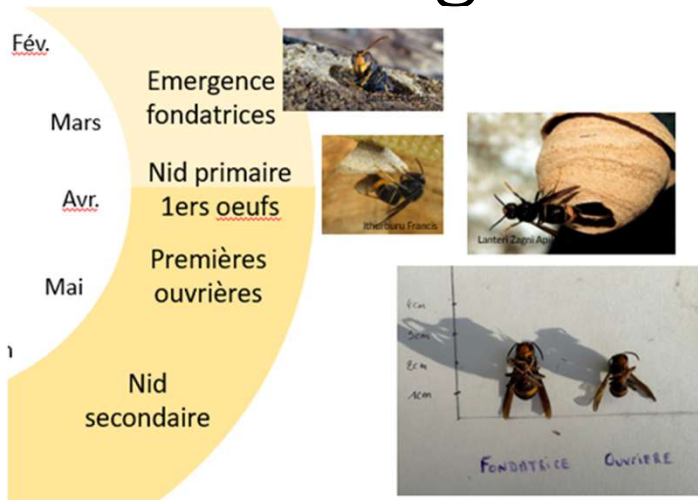

Enkele aantrekkelijke planten.

Boom/struik	Bloeimaand	Vruchtvorming
Ulex europaeus	februari - juni	
Mahonia aquifolium	maart - mei	
Camélia	maart - mei	
Hippophae rhamnoides	maart - april	herfst
Rotsmispel	april - mei	herfst
Kersenboom	april	juli
Dwergmispel	april - juni	
Euonymus europaeus	april - mei	
Lilas	april - mei	
Appelboom	april	september - november
Pruimenboom	april	juli - september
Meidoorn	mei	
Philadelphus coronarius	mei - juni	
Hondsroos	juni	

Hoe vangen?

Materiaal:

- Ingang met afgemeten gaatjes: 8,2 - 8,6 mm (8,4)
- Uitgang voor insecten die niet het doel zijn 5,5 mm
- 1/3 witte wijn, 1/3 bier, 1/3 grenadinesiroop

Praktisch:

- Dagelijks insecten die niet het doel zijn bevrijden
- Vangst documenteren

Vangst documenteren

- QR-code van de flyer
- <https://tybou.eu/wordpress/fa/capturefa/>

Frelon Asiatique

Une histoire du frelon asiatique en région Bruxelloise – le groupe F

[Blog](#) [Boutique](#) [À propos...](#) [Contact](#) [Panier](#)

Recherche [Recherche](#)

Formulaire de saisie des captures de printemps 2026 des frelons asiatiques

[La Boutique ici](#)

Recent Posts

[Bruxelles ville – soirée de lancement du](#)

Recent Posts

[Bruxelles ville – soirée de lancement du](#)

Nom-Prénom *	Adresse de l'observation *
<input type="text"/>	Rue Des Coquelicots - Kolllebloemenstraat 39
E-mail *	Adresse
<input type="text"/>	Etterbeek
	Commune
	1040
E-mail *	Etterbeek
<input type="text"/>	Commune
	1040

Frelon Asiatique

Une histoire du frelon asiatique en région Bruxelloise – le groupe F

[Blog](#) [Boutique](#) [À propos...](#) [Contact](#) [Panier](#)

Recherche [Recherche](#)

[La Boutique ici](#)

Recent Posts

20/01/2026 • Conférences / Fondatrice / Piégeage

Bruxelles ville – soirée de lancement du piégeage de printemps !

Venez nombreux à cette soirée d'information, le 17 février à l'Hôtel de ville de Bruxelles.

[Lire la suite »](#)

Koninginnen vangen, ja maar...

- **Er is geen 100% selectieve val!**
- Hoe de resultaten van een vangactie evalueren?

- Efficiëntie
- Selectiviteit

Aantal koninginnen verminderen zonder impact op
andere insecten

Verdrinkingsvallen... NIET GEBRUIKEN!!!

Maken de biodiversiteit kapot

Een val voor de Aziatische hoornaar aanvragen

<https://etterbeek.brussels/nl/administratieve-stappen/openbare-ruimte-en-stedenbouw/een-val-voor-de-aziatische-hoornaar-aanvragen>

Lente: neutralisatie van primaire nesten

Monitoren met interval van 7 dagen

Neutralisatie (avond), koningin is in het nest

- ❖ Pompelmoes (maximale grootte)
- ❖ Veiligheid (betrokkenen en bewoners)

Exotischer!

Wat te doen?

- Communiceren/opleiden
- Lente
 - Koninginnen vangen
 - Primaire nesten neutraliseren
- Zomer - herfst
 - Secundaire nesten lokaliseren en neutraliseren

1/ Hoornaars tam maken met een zoet lokmiddel

Kalme en aantrekkelijke omgeving...

... cocktail serveren op kamertemperatuur:

- 1/3 grenadine
- 1/3 bier
- 1/3 zoete witte wijn

✓ Verdrinking vermijden

2/ “Verklikkers” insluiten

3/ Ze loslaten zodat ze “praten”...

- ✓ 1/3 grenadine
- ✓ 1/3 bier
- ✓ 1/3 zoete witte wijn
- ✓ Bakens.

- ✓ Vliegtijd A/R
- ✓ 200 m / minuten
- ✓ Invloed van het weer
- ✓ Kortste tijden

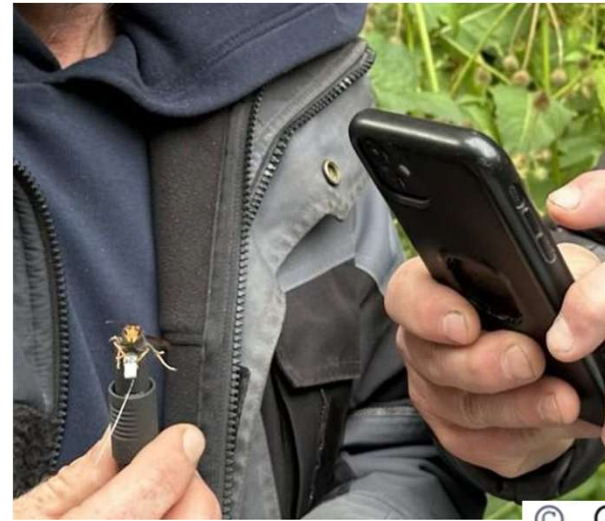
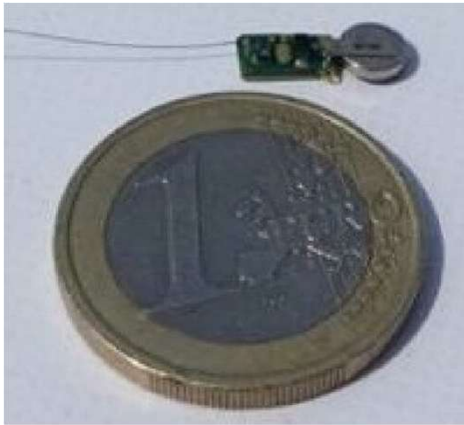
- ✓ Vlieghoek

Bleu le 9/10/2020			
	Minutes	Secondes	Distance (m)
9/10/2020	8	28	
9/10/2020	7	20	
9/10/2020	6	26	643.33
9/10/2020	5	52	586.67
9/10/2020	6	33	655.00
9/10/2020	7	29	
9/10/2020	9	38	
9/10/2020	7	53	
9/10/2020	17	17	
9/10/2020	6	14	623.33
9/10/2020	9	15	
9/10/2020	6	54	690.00
9/10/2020	9	35	
9/10/2020	9	28	
9/10/2020	10	53	

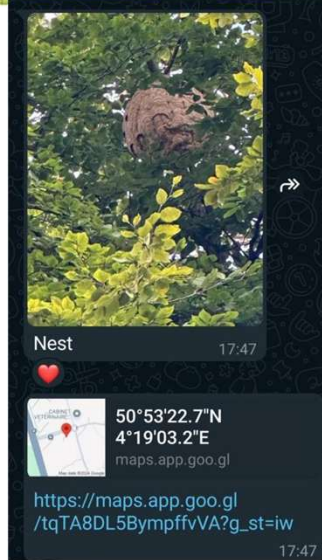
AZ: 206

Één hoornaar volgen

Lokalisatie met chip:

Lokalisatie met chip:

Nesten aangeven en opvolging verzekeren

- Gebruik het online formulier op de website van de gemeente:

<https://etterbeek.brussels/nl/administratieve-stappen/openbare-ruimte-en-stedenbouw/een-nest-of-de-aanwezigheid-van-aziatische>

CONTACT

Gemeente Etterbeek – Contactpersoon hoornaars:

- Bouchez Caroline (Ecologische Transitie dienst)
- caroline.bouchez@etterbeek.brussels
- 02 627 27 87

Facebookgroepen:

- Vespa hunter 1040

Contactgegevens van Groupe F

- **Website & Blog:** groupef.org/FA
- **E-mail:** contact@groupef.org
- Giften (rekeningnummer van de vzw Groupe F):
BE29 7390 2667 1664

Volgende lezingen:

- 16 maart om 20 uur – **Watermaal-Bosvoorde**
Station van Watermaal-Bosvoorde, Hakhoutlaan
- 18 maart om 19 uur – **Sint-Pieters-Woluwe**
Gemeenschapscentrum Vogelenzang
Vogelzanglaan 40
- 19 maart om 19 uur – **Sint-Lambrechts-Woluwe**
Gemeentehuis, Kroninglaan 63
- 2 april om 19.30 uur – **Evere**
Gemeentehuis, Hoedemaekerssquare 10

Bedankt voor je aandacht...

2020-09-22 - Frelon asiatique - Vespa velutina

... en je hulp om de verspreiding te beperken!

groupef.org/fa
contact@groupef.org

© GROUPE F